Türk Eğitim Bilimleri Dergisi
Makale Türü: Araştırma
Makale Geliş Tarihi: 28.03.20
Makale Kabul Tarihi: 13.04.20
Makale Yayın Tarihi: 26.06.20

5 ve 6. Sınıf Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Okul Şarkılarının Eğitim Müziği Açısından İncelenmesi

Çağla Serin Özparlak [1] Ömer Bilgehan Sonsel [2]

Öz

Okul şarkıları, müziksel yapının ve sözel içeriğinin okul çağındaki çocuklara göre yazıldığı müzik yapıtlarıdır. Genel müzik eğitiminin her basamağında okul şarkıları temel materyaldir. Şarkı, bir müzik dersinde öğrencileri en kolay şekilde bir araya getirebilecek ve işbirliği sağlayabilecek güçtür. Bu noktada müzik derslerinde kullanılan okul şarkılarının özellikleri ve yaş grubuna göre uygunluk durumları önem kazanmaktadır. Bu çalışma, ortaokul 5. ve 6. sınıf ders kitaplarında yer alan okul şarkılarını eğitim müziği açısından incelemeyi amaçlayan nitel bir araştırmadır. Araştırmanın veri kaynağını Millî Eğitim Bakanlığı ortaokul 5. ve 6. sınıf ders kitapları oluşturmaktadır. Bu kitaplarda yer alan 52 şarkı, türlerine, besteci çeşitliliğine, tonal/makamsal durumlarına, ses sınırlarına ve kazanımlarına göre incelenmiştir. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan "okul şarkısı inceleme formu" ile üç alan uzmanından görüş alınmıştır. Elde edilen veriler frekans *(f)* ve yüzde *(%)* yöntemiyle analiz edilmiş ve ilgili başlıklar altında gösterilmiştir. Araştırmada, ders kitaplarında yer alan şarkıların; en fazla anonim en az aktarma türünde olduğu, kitaplarda anonim şarkılardan sonra en fazla bestesi olan eğitim müziği bestecisinin Salih Aydoğan olduğu, makamsal şarkıların tonal şarkılardan daha fazla olduğu, şarkıların genel ses sınırının la3 - sol5 olduğu ve 18 farklı kazanım içerdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Eğitim müziği, okul şarkısı, müzik ders kitabı

Abstract

School songs are pieces whose musical structure and verbal content are written according to school-age children. They are the main material in every stage of music education. A song has the power to gather all children around the music course in the easiest way possible and enable the cooperation. At this point, the school songs that are used in music courses, and their suitability to the age group gain importance. This is a qualitative study, purpose of which is to analyze the school songs in fifth and sixth grade secondary school course books in terms of educational music. Data source of the study is composed of Ministry of National Education fifth and sixth grade secondary education course books. A total of 52 songs in these books were analyzed according to their types, variety of composers, tonal/maqami form, vocal ranges, and acquisitions. While collecting the data, three field specialists were consulted for their opinions on the "school song analysis form" prepared by the researchers. Collected data were analyzed with frequency *(f)* and percentage (%) method and displayed under related headings. The study concluded that the songs in course books are mostly in anonymous form, and the minority is in adaptation form; Salih Aydoğan is the composer with the highest number of compositions in the books following the anonymous songs; maqami songs are more than tonal songs; general vocal range of the songs are within A3-G5; and they include 18 acquisitions in total.

Key Words: Educational music, school song, music course book

[1] Çağla Serin Özparlak, Arş. Gör. Dr. Gazi Üniversitesi, srncagla@gmail.com
[2] Ömer Bilgehan Sonsel, Arş. Gör. Dr. Gazi Üniversitesi, bilgehansonsel@gazi.edu.tr

Giriş

Eğitim tanımı çerçevesinde günümüze kadar birçok müzik eğitimi tanımı yapılmıştır. En genel hatları ile müzik eğitimi "bireye, kendi yaşantısı yolu ile amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma sürecidir (Uçan, 2005, s. 106-107).

Müzik eğitimi, ülkemizde amaçlarına ve işlevlerine göre üç ana dalda ele alınmaktadır. Bunlar;

- Genel Müzik Eğitimi: İnsan formasyonunda vazgeçilmez yeri olan müziğin, okul öncesinden başlayıp, genel eğitimin her kademesinde ortak bir müzik kültürü oluşmasına ve ülkede yaşayan yurttaşların bu ortak kültürden payını almasını amaçlayan müzik eğitimidir.
- Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi: Müziği ya da müziğin herhangi bir dalını, maddi bir kazanç beklemeden tamamen keyif için öğrenen kişilere yönelik müzik eğitimidir.
- Mesleki (Profesyonel) Müzik Eğitimi: Yeteneği olan kişilerin, müziği meslek olarak edinmeleri ve bu konuda uzmanlaşmalarına yönelik verilen müzik eğitimidir (Say, 2019, s. 99-100).

Türkmen (2019, s. 11) genel müzik eğitimini "Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilkokul, ortaokul, lise ve diğer özel okullarda verilmekte olan, belirlenmiş bir program çerçevesinde işlenen ve haftalık belli bir saat aralığını kapsayan ve bu okullarda eğitim gören her öğrenciye verilen müzik eğitimidir" olarak tanımlamaktadır. Bir toplumun geleceği, o toplumun okullarında şekillenmektedir. Ülkemizde ilköğretimin zorunlu olduğu düşünülürse bu toplumda büyüyen her birey ortak müzik kültüründen payını alarak büyür. Bu noktada müzik eğitimi oldukça büyük bir toplumsal - kültürel amaç ve önem kazanmaktadır. Bir müzik dersinde edinilen değerler, müzik beğenisi, müzik anlayışı iyi veya kötü yönleri ile çocuğun ev yaşamına yansıyacak ve önce ailesinde dolayısı ile toplumda da yaşanacaktır. Çünkü toplumla etkileşip bütünleşen sanatların en başında müzik gelmekte ve toplumsal bir olgu olarak müziğin geldiği nokta, toplumun geldiği noktayla paralellik göstermektedir. Bu açıdan genel müzik eğitimi ve öğretimi bir toplumun müzik geleceğinin temelini oluşturmaktadır (Say, 2013, s. 207; Sun, 1969, s. 196-197).

2005 yılında Ankara'da toplanan "Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Başkanları" tarafından genel müzik eğitiminin temel ilkeleri şu şekilde belirlenmiştir;

- Müzik eğitimi, temel bir insanlık ve eğitim hakkıdır.
- Genel müzik eğitimi, tüm bireyler için gerekli, zorunlu, sürekli ve kesintisizdir.
- Müzik kültürü, genel kültürümüzün asgari ortak düzeyde vazgeçilmez bir parçasıdır.
- Bir insanın genel gelişimi ve başarısında, müziksel gelişimi ve başarısının olumlu yönde etkisi oldukça fazladır (Tarman, 2016, s. 9).

Genel eğitimin temelinde alanı her ne olursa olsun öğrenci, öğretmen ve öğretim programı vardır. Çağın hızla değişiminde öğretim programları da hızla geri kalmakta ve güncelleme çalışmaları yapılmaktadır. Bu güncelleme çalışmaları ile programlar, günümüz teknolojisine uygun materyallerle desteklenmekte ve bugünün öğrencilerine hitap edebilecek bir içerikle donatılmaktadır. Öğretim programları, genel olarak belirli bilgi paketlerinden oluşan, bilgi ve becerinin eğitim programlarının amaçları yönünde ve planlanmış bir şekilde kazandırılmasını hedefleyen programlardır (Bakar, Keleş

ve Koçakoğlu, 2009, s. 41). Örgün eğitimde herhangi bir derste öğretmenin yararlanabileceği en önemli kaynak ders kitaplarıdır. Ders kitapları, temel bir bilgi kaynağı olup bir derste en çok kullanılan materyallerden biridir. Öğrenme-öğretme sürecinin başarılı olması, içeriğindeki konuların gerektirdiği tüm öğelerin yer almasına ve bu öğelerin doğru bir sıralamaya sokularak doğru zamanlama ile birbirini tamamlamasına bağlıdır (Akpınar ve Karadaş, 2019, s. 173). Aslan'a (2010) göre ders kitapları, eğitim-öğretim, bilgi üretim ve iletişim teknolojilerindeki büyüleyici gelişmelere rağmen, öğrenme sürecinin vazgeçilmez araçları olma özelliklerini ve merkezi rollerini korumaya devam etmektedirler (s. 216). Bu durum genel müzik eğitimi için de geçerli olmakta, gelişen teknolojiye ve öğretim materyallerine rağmen ders kitapları bir müzik öğretmeninin en önemli materyali olarak kalmaktadır. Şüphesiz bir müzik dersinin verimli ve zengin içerikli olması ancak birçok yönden zengin ve etkinliklerle dolu kitaplarla sağlanabilmektedir. İçerisinde yer alan şarkıların atfettiği değerler, müzikal yapıları, ses özellikleri açısından öğretilen yaş grubuna uygunluğu ve kazanımları o ders kitabının niteliğini belirlemektedir.

Eğitim Müziği Ekseninde Okul Şarkısı, Çeşitleri ve Özellikleri

Ses eğitimi, genel müzik eğitiminin boyutlarından biridir. Eğitimciler tarafından, öğretim programının ana boyutları arasında en önemlisi olarak kabul edilmektedir. Bu önem, insan sesinin konuşmak ve müzik yapmak gibi iki etkin görevinin bulunmasından kaynaklanmaktadır (Aydoğan ve İlik, 2014, s. 97). Ses eğitiminde kullanılan materyaller ise eğitim müziğinin ürünleridir. Eğitim müziği, Millî Eğitim'in müzik dersi öğretim programlarının beklentilerine uygun olarak, geleneksel ve çağdaş formlardan yararlanılarak yazılmış eğitim amaçlı şarkılardır (Bayşu, 2018, s. 8). Eğitim müziğinin genel müzik eğitimindeki en büyük ürünü okul şarkılarıdır. Okul şarkıları, eğitimin her kademesinde farklı amaçları ve özellikleri olan yapıtlardır. Küçük yaş gruplarında iyilik, dürüstlük, sevgi, saygı gibi bazı değerlerin yanında toplumsal kurallar ile millî değerleri öğretmeyi, kişisel gelişime ve dil gelişimine katkıda bulunmayı ve çevresiyle ilgili bilgiler kazandırmayı hedeflerken, yaş grubu büyüdükçe daha fazla müzikal davranış kazandırmayı hedeflemektedir (Çevik ve Güven, 2011, s. 88; Göher, 2006, s. 1).

Sun ve Seyrek (2002) okul şarkılarını dört ana kategoride toplamışlardır:

1. Aktarma Şarkılar: Sözleri Türkçe, müziği ise yabancı bir besteden alınmış şarkılardır. Yabancı bir melodiye Türkçe bir söz yazılmasıyla yeni bir şarkı kazandırılmasıyla oluşur.
2. Öykünme Şarkılar: Söz ve bestesi Türk eğitim müziği bestecilerine ait ancak tonal armonisiyle (majör - minör sistem) bestelenmiş şarkılardır.
3. Anonim Şarkılar: Tekerlemeceler, saymacalar, ninniler ve halk türküleri gibi yüzyıllar boyunca kuşaktan kuşağa aktarılmış, bu topraklara ait, zamanın ve insanlığın beğeni süzgecinden geçerek günümüze ulaşmış yapıtlardır.
4. Türk Okul Şarkıları: Sözleri ve müziği Türk eğitim müziği bestecileri tarafından yaratılan, kaynağını Türk Halk Müziğinden alan ve Türk müziği dizileri ve armonisiyle bestelenmiş şarkılardır (s. 26-28).

Müzik dili, konuşma dili kadar evrensel bir güce sahiptir. Özellikle küçük yaşta öğretilen şarkılarla birey ister iyiye ve doğruya, ister kötüye ve yanlışa yönlendirilebilir. Çünkü şarkılar, bünyesinde hem müzik hem konuşma dilinin gücünü barındıran, her türlü engeli aşabilen, her türlü zorlukla baş edebilen muhteşem bir güce sahip olmakla birlikte çocukların seslerini doğru ve etkili kullanmaları, müzikal duyum yetilerinin ilerlemesi ve bir topluluk içerisinde uyumla iş yapmalarını sağlamaktadır (Aydoğan, 2007, s. 7; Şimşek ve Bilen, 2019, s. 649). Bir müzik eğitimcisinin dersini işlediği ortamın fiziki şartları ne olursa olsun, çalgıya, teknolojiye gereksinim duymadan şarkı öğretimi yapması mümkündür. Ülkemizdeki imkânları en geniş okulda eğitim alan öğrenciler ile imkânları en kısıtlı okulda eğitim alan öğrenciler şarkı öğretimi konusunda eşittir ve bu eşitlik bir ulusal şarkı dağarcığı oluşturmakta büyük bir fırsattır. Bu yüzden okul, ilk sınıftan başlanarak, çocuğun sesini, zevkini ve kulağını eğitmeli, zevkle şarkı söylemeyi sevdirmeli, birlikte ve güzel şarkı söyleme alışkanlığı kazandırmayı amaçlamalıdır (Coşkuner, 1955, s. 96; Sun, 2006, s. VIII).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından okutulan Ortaokul 5. ve 6. sınıf müzik ders kitabında notası ve sözleriyle yer alan okul şarkılarının eğitim müziği açısından incelenmesi ve gelecekte yapılacak doküman analizi çalışmalarına bir bakış açısı kazandırıp, katkıda bulunmaktadır.

Bu amaç ışığında araştırmanın problem cümlesi "Ortaokul müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkıları eğitim müziği açısından nasıl bir görünüm sergilemektedir?" olarak belirlenmiştir. Bu ana problem durumu ekseninde aşağıda yer alan alt problemlere yanıt aranmıştır.

1. Ortaokul 5. ve 6. sınıf müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkılarının türleri nasıldır?
2. Ortaokul 5. ve 6. sınıf müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkılar besteci dağılımlarına göre nasıldır?
3. Ortaokul 5. ve 6. sınıf müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkılar tonal/makamsal durumlarına göre nasıldır?
4. Ortaokul 5. ve 6. sınıf müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkılar ses sınırlarına göre nasıldır?
5. Ortaokul 5. ve 6. sınıf müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkıları kazanımlarına göre nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntem ve tekniklerinden faydalanılmıştır. Creswell (2013) nitel araştırmayı "varsayımlarla ve kişiler veya grupların bir sosyal ya da insan sorununa yükledikleri anlamları kapsayan ve araştırma problemlerinin analiz edilmesini içeren yorumlayıcı/kuramsal çerçeveler" olarak tanımlamaktadır (s. 44). Araştırma verilerinin çözümlenmesinde doküman incelemesi yönteminden faydalanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması amaçlanan olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 187).

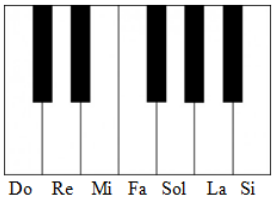
Evren ve Örneklem

Evren, bir araştırma sonuçlarının geçerli olacağı, genelleneceği büyük grup, örneklem ise özelikleri hakkında bilgi toplamak için çalışılan ve evrenden seçilen, evrenin sınırlı bir parçasıdır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010, s. 99). Bu araştırmanın Evenini T.C. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ortaokullarda okutulan müzik dersi 5. ve 6. sınıf ders kitaplarında notası ve sözleri ile yer verilen tüm okul şarkıları oluşturmaktadır. Ortaokul 5. sınıf ders kitabında notası ve sözlerine yer verilen 18, 6. sınıf ders kitabında ise 35 olmak üzere toplam 53 okul şarkısı bulunmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, ortaokul 5. sınıf ders kitabında yer alan 18 ve 6. sınıf kitabında yer alan 34 okul şarkısı oluşturmaktadır. İsa Coşkuner'e ait "Sevgi Çiçekleri" şarkısı her iki kitapta da yer aldığı için örnekleme bir kez alınmıştır. Kitaplarda yer alan tüm okul şarkıları araştırmaya dâhil edildiği için örneklem evreni temsil etmektedir.

Veri Toplama Araçları, Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada T.C. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan 5. ve 6. sınıf müzik ders kitaplarında notası ve sözleriyle yer alan bokul şarkılarının tümü incelenmiştir. Kitaplarda yer alan şarkıların incelenebilmesi amacı ile alanda yapılmış benzer çalışmalar taranmış ve veri toplama araçları incelenerek araştırmacılar tarafından "Okul Şarkısı İnceleme Formu" oluşturulmuştur. Bu form, şarkıların türü, bestecisi, tonal/makamsal durumları, ses sınırları ve kazanımları gibi bilgilerden oluşmaktadır. Form yolu ile şarkıların incelenmesi için belirlenen kategorileri cevaplamaları için eğitim müziği alanında ve Türk Halk Müziği alanında doktorasını tamamlamış üç alan uzmanına başvurulmuştur. Alan uzmanlarından elde edilen sonuçlar karşılaştırılmış ve ağırlıklı verilen cevap doğru kabul edilmiştir. Araştırmanın birinci alt probleminde yer alan şarkı türlerinin belirlenmesinde Seyrek ve Sun'un (2002, s. 26-28) çocuk şarkıları kategorilerinden faydalanılmıştır. Araştırmanın dördüncü alt probleminde yer alan şarkıların ses sınırları notaların frekanslarının denk geldiği oktavlar üzerinden anlatılmıştır. Nota isimlerinin ve oktavların piyano üzerindeki gösterimi şekil 1. ve şekil 2. de gösterilmiştir.

Şekil 1. Nota isimlerinin piyano üzerindeki yerleri

Şekil 2. Oktavların piyano üzerinde gösterimi

Formlardan elde edilen verilerin analizinde frekans *(f)* ve yüzde *(%)* yönteminden yararlanılmıştır. Veri grubundaki her bir verinin tekrar sayısı o verinin frekansını; o veriye ait frekansın, bütün veri sayısına bölünmesi de o verinin yüzdesini vermektedir (Şahin, 2012, s. 114). Elde edilen sonuçlar ilgili başlıklar altında tablolaştırılmıştır.

Bulgular

1. Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 1. Ortaokul 5. ve 6. Sınıf Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Türleri

Şarkıların Türleri	5. Sınıf Ders Kitabı			6. Sınıf Ders Kitabı			Toplam	
	Şarkı İsimleri	*f*	%	Şarkı İsimleri	*f*	%	*f*	%
Aktarma	Oyun, Gençlik Marşı	2	11.11	-	-	-	2	3.85
Öykünme	Benim Bahçem, Güzel Türkiye, Haydi Biliniz, Atam, Sen Varsın Hep Öğretmenim, Atatürk Ölmedi, Türkiye'ni Temiz Tut	7	38.89	Bayrağım, Samsun'dan Doğan Güneş, Cumhuriyet, Atatürk Kalbimde, Müzik Yapalım, Bulut Olsam, Uçurtmam Uçtu, Tebessüm, Işık Saçarız, Dostluk Oyunu, Dünya Çocuk Bayramı, Bana Bir Şarkı Söyle, Hayata Renk Ver, Anlat Bana Öğretmenim	14	41.18	21	40.38
Anonim	Kara Basma İz Olur, Hey Onbeşli, Ha Buradan Aşağı, Bingöl Halayı, Havada Bulut Yok, Meşeli Dağlar Meşeli	6	33.33	Yörük Ali, Deniz Üstü Köpürür, Sen Bu Yaylaları Yaylayamazsın, Tiridine Bandım, Çanakkale Türküsü, Çemberimde Gül Oya, Hoş Gelişler Ola, Kahve Yemenden Gelir, Zobalarında Guru Da Meşe Yanıyor	9	26.47	15	28.85
Türk Okul Şarkıları	Kardeşlik, Eski Dostlar, Sevgi Çiçekleri	3	16.67	Çınar, Güzel Yurdum, Bir Dünya Bırakın, Otomobil Uçar Gider, Nar Danesi, Ben Ağlarım Yane Yane, Türkiye'min Dört Yanında, Yollar ve Vatanım, Türkiye'miz, Sevgiyle Büyürüz Biz, Eski Ordu Marşı	11	32.35	14	26.92
Toplam		**18**	**100**		**34**	**100**	**52**	**100**

Tablo 1.'de şarkıların türlere göre durumları yer almaktadır. Buna göre en fazla şarkı (n=21) öykünme türündedir. En çok şarkının öykünme türünde olması çocukların majör - minör sistemi oluştan tampere sistem seslerini daha kolay söylemesi ile yorumlanabilir. Kitaplarda en az (n=2) yer alan şarkı türü ise aktarma şarkılardır. Bu da Türk müzik eğitimi repertuvarının geniş olması ile yorumlanmaktadır.

2. Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 2. Ortaokul 5. ve 6. Sınıf Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Bestecileri

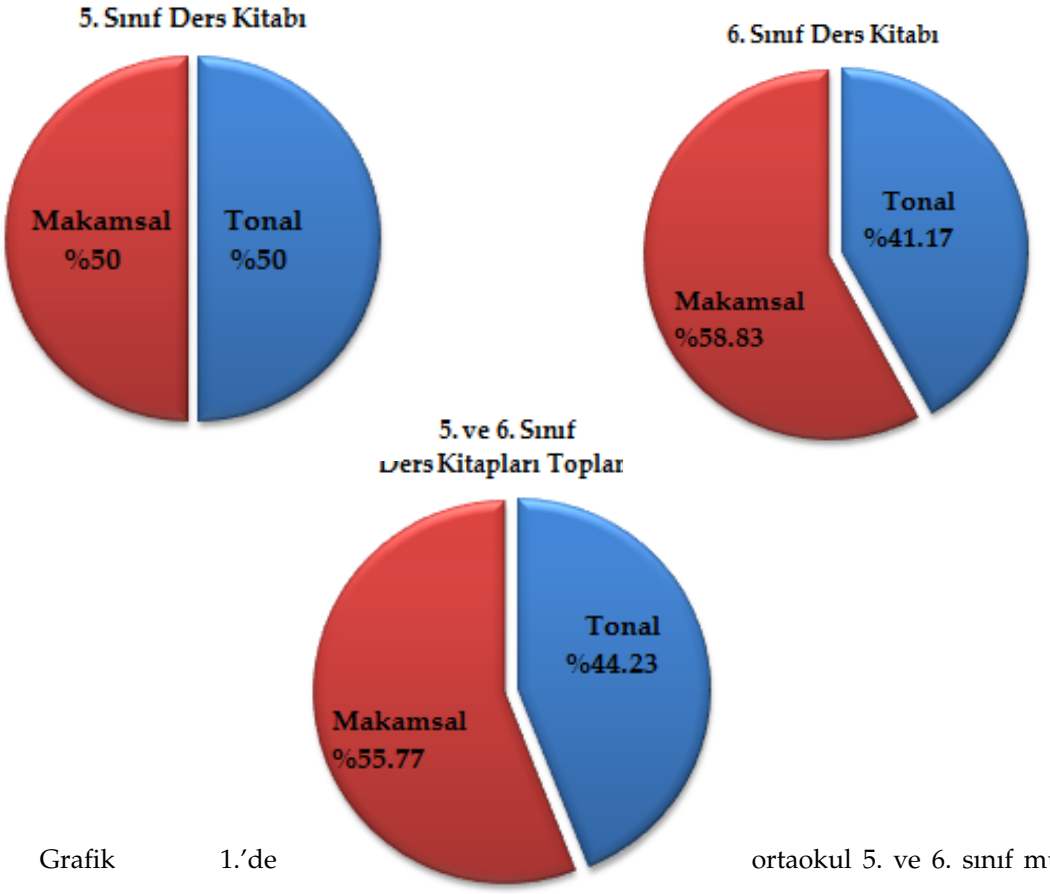
	5. Sınıf Ders Kitabı			6. Sınıf Ders Kitabı			Toplam	
	Şarkı İsimleri	*f*	%	**Şarkı İsimleri**	*f*	%	*f*	%
Anonim	Kara Basma İz Olur, Hey Onbeşli, Ha Buradan Aşağı, Bingöl Halayı, Havada Bulut Yok, Meşeli Dağlar Meşeli	6	33.33	Yörük Ali, Deniz Üstü Köpürür, Sen Bu Yaylaları Yaylayamazsın, Tiridine Bandım, Çanakkale Türküsü, Çemberimde Gül Oya, Hoş Gelişler Ola, Kahve Yemenden Gelir, Zobalarında Guru Da Meşe Yanıyor	9	26.47	15	28.85
Salih Aydoğan	-	-	-	Bulut Olsam, Güzel Yurdum, (Şöz: Hamdi Tuncer) Bir Dünya Bırakın (Söz: Adnan Çakmakçıoğlu)	3	8.82	3	5.77
Sefai Acay	-	-	-	Samsun'dan Doğan Güneş, Cumhuriyet	2	5.88	2	3.85
Ziya Aydıntan	Atam	1	5.56	Bayrağım	1	2.94	2	3.85
İdil Özkan	Kardeşlik, GüzelTürkiye	2	11.11	-	-		2	3.85
Duygu Topal	-	-	-	Müzik Yapalım, Dünya Çocuk Bayramı	2	5.88	2	3.85
Burcu Yamaner	-	-	-	Atatürk Kalbimde, Dostluk Oyunu (Söz: Duygu Topal)	2	5.88	2	3.85
Ercan Baş	-	-	-	Uçurtmam Uçtu, Çınar	2	5.88	2	3.85
Saip Egüz	Haydi Biliniz	1	5.56	-	-		1	1.92
Fatih Peşmen	-	-	-	Tebessüm	1	2.94	1	1.92
Mümtaz Levent Akkol	-	-	-	Işık Saçarız	1	2.94	1	1.92
Münir Nurettin Selçuk	-	-	-	Otomobil Uçar Gider (Söz: Vecdi Bingöl)	1	2.94	1	1.92
Neşet Ertaş	-	-	-	Nar Danesi	1	2.94	1	1.92
Yunus Emre	-	-	-	Ben Ağlarım Yane Yane	1	2.94	1	1.92
Ziya Ümit Özbakır	-	-	-	Türkiye'min Dört Yanında	1	2.94	1	1.92
Hasan Soysal	-	-	-	Yollar ve Vatanım	1	2.94	1	1.92
İsa Coşkuner	Sevgi Çiçekleri	1	5.56	-	-		1	1.92
Yavuz Durak	-	-	-	Bana Bir Şarkı Söyle	1	2.94	1	1.92
İsmail Hakkı Bey	-	-	-	Eski Ordu Marşı	1	2.94	1	1.92
Yücel Aşan	-	-	-	Türkiye'miz (Söz: Yalçın Benlican	1	2.94	1	1.92
Selahattin İçli	-	-	-	Anlat Bana Öğretmenim (Söz: Cansın Erol)	1	2.94	1	1.92
Sertaç Itgin	-	-	-	Hayata Renk Ver	1	2.94	1	1.92
Cavit Ersoy	-	-	-	Sevgiyle Büyürüz Biz (Söz: Hasan Kararkuş)	1	2.94	1	1.92
Metin Çelik	Benim Bahçem	1	5.56	-	-	-	1	1.92
J. Brahms	Oyun (Söz: Hasan Toraganlı)	1	5.56	-	-	-	1	1.92
Gültekin Çebi	Eski Dostlar (Söz: Hayri Mumcu)	1	5.56	-	-	-	1	1.92
Felix Körling	Gençlik Marşı (Söz: Ali Ulvi Elöve)	1	5.56	-	-	-	1	1.92
Yücel Elmas	Sen Varsın Hep Öğretmenim	1	5.56	-	-	-	1	1.92
Erdoğan Okyay	Atatürk Ölmedi	1	5.56	-	-	-	1	1.92
Behçet Ölmeztürk	Türkiye'ni Temiz Tut	1	5.56	-	-	-	1	1.92
Toplam		**18**	**100**		**34**	**100**	**52**	**100**

Tablo 2.'de kitaplarda yer alan okul şarkılarının bestecileri yer almaktadır. Buna göre oldukça çeşitli eğitim müziği bestecisinin eserinden faydalanıldığı söylenebilmektedir. Ninnilerimizin, Türk Halk ve Sanat Müziğimizin, tekerlemelerimizin oluşturduğu, bestecisi bilinmeyen anonim eserler ise

kitapta en çok yer verilen eserlerdir. Kitaplarda en çok eseri bulunan eğitim müziği bestecisi ise üç okul şarkısı ile Salih Aydoğan'dır.

3. Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

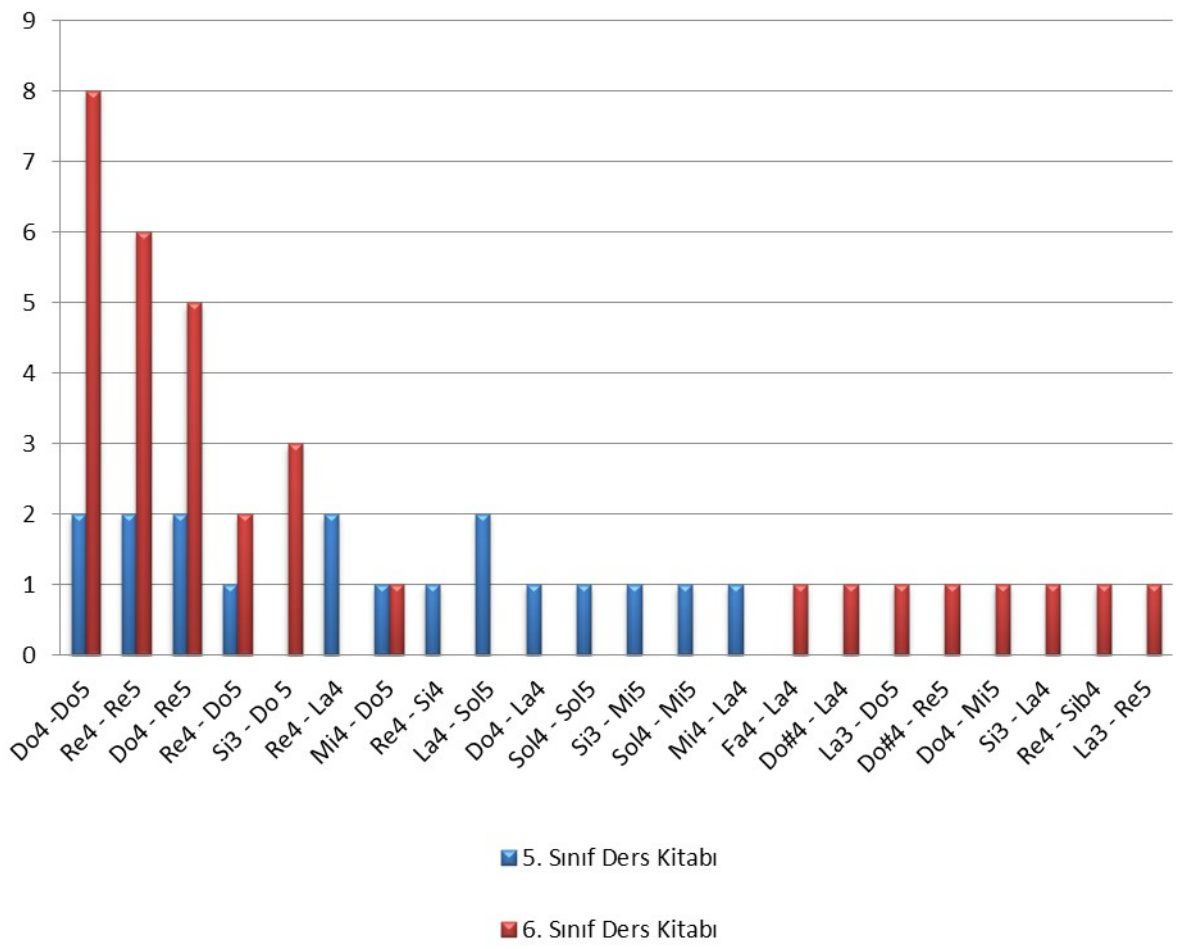
Grafik 1. Ortaokul 5. ve 6. Sınıf Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Tonal/Makamsal Durumları

Grafik 1.'de ortaokul 5. ve 6. sınıf müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkılarının tonal/makamsal durumları sınıf düzeylerine göre ayrı ayrı ve toplam gösterilmektedir. Buna göre 5. sınıf ders kitabında yer alan şarkıların yarısı tonal diğer yarısı ise makamsaldır. 6. sınıf ders kitabında yer alan şarkıların dağılımı ise makamsal %58.83, tonal %41.17 dir. Makamsal şarkılar kitapta daha çoğunluktadır ancak yüzdelik dağılım açısından büyük bir fark yoktur. Her iki sınıf düzeyinin ders kitabında yer alan bütün şarkılar incelendiğinde ise şarkıların %55.77'sinin makamsal, %44.23'ünün tonal olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bu da kitaplarda bulunan şarkılarda dengeli bir dağılım olduğunu göstermektedir.

4. Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Grafik 2. Ortaokul 5. ve 6. Sınıf Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Ses Sınırları

Grafik 2.'de 5. ve 6. sınıf müzik ders kitaplarında yer alan şarkıların ses sınırlarına göre dağılımı gösterilmiştir. Buna göre şarkıların ağırlıklı olarak do4 - do5 arasında kalan ses aralığında yazıldığı görülmektedir. Sayısal olarak fazla olan, aynı ses sınırına sahip şarkılar incelendiğinde, pes bölgelerde si3 ve re5 aralığında yoğunlaştığı sonucuna ulaşılmaktadır. Nadiren de olsa bazı şarkıların çok tiz veya çok pes ses sınırlarında olduğu tablo 4.te yer almaktadır. Şarkıların tümü incelendiğinde, yetişkin bir insanın bile ses sınırlarını zorlayacak sol5 gibi tiz seslerin olması ergenlik çağında olan çocukların ses sağlıkları açısından oldukça sakıncalıdır.

6. Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 3. Ortaokul 5. ve 6. Sınıf Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Kazanımları

Kazanımlar	5. Sınıf Ders Kitabı	6. Sınıf Ders Kitabı	Toplam

	f	%	*f*	%	*f*	%
Belirli Gün ve Haftalar İçin Dağarcık Oluşturma	10	55.56	10	29.41	20	38.46
Şarkılarda Doğru Nefes Yerleri	-	-	3	8.82	3	5.77
Hız Terimleri ve Değişimleri	2	11.11	1	2.94	3	5.77
Makam Tanıma	1	5.56	2	5.88	3	5.77
Nota Tanıma	-	-	3	8.82	3	5.77
Sesin Doğru Kullanımı ve Doğru Nefes Alma	-	-	3	8.82	3	5.77
Nefes Yerlerini Belirleme	-	-	3	8.82	3	5.77
Gürlük Terimleri ve Değişimleri	1	5.56	1	2.94	2	3.85
Röpriz İşareti	-	-	2	5.88	2	3.85
Değiştirici İşaretler	-	-	2	5.88	2	3.85
Ritim Kalıbı Oluşturma	1	5.56	-	-	1	1.92
3/4'lük Basit Ölçü Çalışmaları	1	5.56	-	-	1	1.92
4/4'lük Basit Ölçü Çalışmaları	1	5.56	-	-	1	1.92
İki Bölümlü Şarkı Formunu Tanıma	1	5.56	-	-	1	1.92
Dolap İşareti	-	-	1	2.94	1	1.92
Hece Bağı	-	-	1	2.94	1	1.92
Uzatma Bağı	-	-	1	2.94	1	1.92
Şarkıya Uygun Hareket Oluşturma	-	-	1	2.94	1	1.92
Toplam	**18**	**100**	**34**		**52**	**100**

Ders kitaplarında yer alan şarkıların kazanımları tablo 3.'te yer almaktadır. Bu tabloya göre belirli gün ve haftalar için dağarcık oluşturma kazanımı öğretim programı için en önemli kazanım olarak görülmektedir. İki sınıf düzeyinde toplam 20 şarkının dağarcık oluşturmaya ayrılması, ulusal şarkı dağarcığı oluşturmak için büyük fırsat olarak yorumlanmaktadır. Hız terimleri, makam tanıma ve gürlük terimleri kazanımları her iki sınıf düzeyinde de kazanım olarak kitaplarda yer almakta, tabloda yer alan diğer kazanımlar ise iki sınıf düzeyinde sadece birinde yer almaktadır.

Sonuç ve Tartışma

Ortaokul 5. ve 6. sınıf müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkılarının eğitim müziğinin farklı yönlerinden incelenmesini amaçlayan bu çalışma kapsamında toplam 52 şarkı, türleri, bestecileri, tonal/makamsal durumları, ses sınırları ve kazanımları açısından analiz edilmiştir. Yapılan bu analiz çalışması sonucunda

1. Ders kitaplarında yer alan şarkıların %40.38'lik diliminin öykünme türünde olduğu, onu takiben şarkıların %28.85'lik diliminin Türk Halk Müziği, tekerleme ve saymacaların yer aldığı anonim türünde olduğu, %26.92'lik dilimin Türk okul şarkıları türünde olduğu ve %3.85 gibi çok küçük bir dilimle aktarma şarkılar türünde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kalaycıoğlu (2009) yapmış olduğu yüksek lisans tez çalışmasında ilköğretim okullarında müzik eğitiminde kullanılan okul şarkıları eğitim müziği besteleme teknikleri açısından incelemiştir. 1. sınıftan 8.

sınıf düzeyine kadar bütün kitaplarda yer alan şarkıları türlerine göre kategorize etmiş ve %24.87'lik dilimle öykünme şarkıların ve anonim şarkıların ağırlıkta olduğu, aktarma şarkıların ise en az yüzdeye sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır.

2. Araştırmanın ikinci alt boyutunda şarkılar besteci dağılımlarına göre incelenmiş, %28.85'lik bir dilimle en çok anonim şarkılar olduğu sonucuna varılmıştır. Bunun sebebi kitaplarda sıkça Türk Halk Müziğimizden örnekler ve tekerlemelerin yer alması olarak yorumlanabilir. Türk Halk Müziği örnekleri ve tekerlemeler halka mal olmuş, kaynağı bilinmeyen eser türleri olduğu için bestecileri kitaplarda gösterilememekte, derleyen kişiler kaynak olarak gösterilmektedir. Uluçay (2006) ilköğretim ikinci kademe 2005 - 2006 müzik eğitim programlarında yer alan şarkıları müziksel amaçlar bakımından incelediği yüksek lisans çalışmasında şarkıların bestecilerini incelediği alt boyutunda %25.64'lük bir dilimle en fazla anonim eser yer aldığı sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca kitaplarda eğitim müziği bestecilerinden Erdoğan Okyay, Saip Egüz, İsa Coşkuner, Yunus Emre, Sefai Acay, Salih Aydoğan'ın da bestelerinin bulunması araştırmanın bulguları arasındadır. Sağer (2002) Cumhuriyetten günümüze okul şarkıları üzerine yapmış olduğu araştırmasında 1926 ile 2001 arasında yazılmış okul şarkılarını türleri, yılları, bestecileri ve kullanılan diziler açısından incelemiş ve kitaplarda en fazla sayıda bestesi olan eğitim müziği bestecisinin Salih Aydoğan olduğu sonucuna ulaşmıştır.
3. Şarkılar makamsal/tonal olma durumlarına göre incelendiğinde 5. sınıf ders kitabında yer alan şarkıların tonal ve makamsal olarak eşit dağılım gösterdiği, 6. sınıf ders kitabında yer alan şarkıların ise daha çok makamsal olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tüm şarkıların genel durumu incelendiğinde ise programın %55.77'sinin makamsal şarkılardan oluştuğu tespit edilmiştir. Piji (2018) piyano eşliğinin eğitim müziğindeki önemi ve eşlik yöntemlerini kapsayan araştırmasında Türk Müziğinin genel müzik eğitimi programlarındaki yerine değinmiş, 1968 yılından itibaren ders kitaplarında makamsal temelli çocuk şarkılarının yer aldığı sonucuna ulaşmıştır.
4. Ders kitaplarında yer alan 52 şarkının ses sınırlarının incelenmesi, yaş grubuna yönelik şarkı seçimi açısından oldukça önemlidir. Yapılan inceleme sonucunda 52 şarkının 10 tanesinin do4-do5 ses aralığında, 8 şarkının re4-re5 yazıldığı tespit edilmiştir. Diğer aralıklarda ise üç ve daha az şarkı bulunmaktadır. Ancak genel olarak kitaplarda bulunan şarkıların ses sınırlarına bakıldığında la3-sol5 gibi bir aralık görülmektedir. İki oktava yakın bir ses aralığı gelişim çağındaki çocukların ses sağlıkları için oldukça sakıncalıdır. Değer (2012) doktora tez çalışmasında çocuk koroları ile ilgili çalışmış ve yaş grupları ve cinsiyetlere göre çocukların ses sınırlarını derlemiştir. İlgili araştırmada Millî Eğitim Bakanlığı müzik ve öğretimi ders notlarında çocukların ses sınırlarını re4-re5 olarak belirtmiştir. Buna göre şarkıların birçoğu yaş grubuna göre çocukların ses sınırlarının fazlasıyla dışında kalmakta ve gelişim sürecindeki seslerine zarar verebilmektedir. Kalaycıoğlu (2009) yüksek lisans tez çalışmasında ilkokul ve ortaokul müzik ders kitaplarında yer alan şarkıların ses sınırlarını belirlemiş, incelediği

şarkıların %18,75'inin do4-la4 aralığında, %15.63'ünün do4-do5 aralığında olduğunu tespit etmiştir.

5. Okul şarkılarının kazanımları yönünden incelendiği araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin 18 farklı kazanıma ulaşılmıştır. Her iki sınıf düzeyinde de sayısal olarak diğer kazanımlardan fazla olan "belirli gün ve haftalar için dağarcık oluşturma" kazanımı toplamın %20'sine sahiptir. Hız terimleri, gürlük terimleri ve makam tanıma kazanımları her ikisi sınıfın kazanımlarında da yer almaktadır. Diğer kazanımlar ise yalnızca bir sınıfın içeriğinde yer almaktadır. Önder ve Yıldız (2017) 4. ve 5. sınıf müzik dersi programında yer alan kazanımların gerçekleşme durumlarını inceledikleri çalışmalarında 2012 - 2013 eğitim öğretim yılında yürürlükte olan öğretim programının kazanımlarını derlemişlerdir. Araştırmanın sonucunda bu çalışma ile paralellik gösteren, belirli gün ve haftalar için dağarcık ve etkinlikler, sesin oluşumu, hız terimleri, ritim kalıbı oluşturma gibi kazanımlara ulaşmışlardır.

Öneriler

- Özellikle gelişim çağındaki çocuklarla çalışan bir müzik eğitimcisinin öncelikle öğrenmesi gereken şey öğrencilerinin sağlığı için sınıfın ses sınırlarıdır. Öğreteceği şarkıların ses aralıklarını öğrencilerine uygun seçmesi, hem öğrencilerin daha istekli ve söylemesine yardımcı olacaktır hem de sağlıklarını koruyacaktır. Ses sınırları uygun olmayan şarkılar için ise transpoze (aktarım/göçürme) yaparak öğrencileri için uygun ses aralığına taşıması önerilmektedir. Aktarım yapılması öğrencilerin ses gelişimini sağlayacak ve bu gelişim bağırmalarına engel olacaktır. Böylece parçalar ses sınırlarının dışında kalmayacak ve ses hastalıklarına sebep olmayacaktır (Aytepe, Değer, Göncü ve Ateşyakan, 2012, s. VI).
- Öğretim programlarının sık aralıklarla ve müzik eğitiminin farklı yönleriyle incelenmesi hem müzik öğretmenleri için yol gösterici bir kılavuz olmakta hem de programların içeriklerinin karşılaştırılması açısından yararlı olmaktadır. Ortaokul 7. ve 8. sınıf müzik ders kitapları ile lise ders kitaplarının farklı açılardan incelenmesinin müzik eğitimcilerine ve öğretmen adaylarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Cumhuriyetten günümüze eğitim müziği alanında çokça ürün verilmiştir. Bu ürünlerden bir kısmı zamana yenik düşmüş bir kısmı ise klasikleşerek, ortam eğitim müziği dağarımızı oluşturmuştur. Ders kitaplarının hazırlanma aşamasında yazarların ve editörlerin eğitim müziği alanında çalışmaları ve derlemeleri olan alan uzmanlarından görüş almaları, öğretim materyallerinin oldukça çeşitli ve faydalı hale gelmesi açısından önem arz etmektedir.
- Ders kitapları şarkı türlerine göre incelendiğinde Türk okul şarkılarının programda diğer türlere göre daha az olduğu görülmektedir. 1980'li yıllardan sonra eğitim müziği alanında üretilen şarkı sayısı artış göstermesine rağmen günümüzde müzik derslerinde halen bu alan yeterince nitelikli eserle beslenememektedir. Bu noktada müzik öğretmenliği lisans programlarında yer alan "Eğitim Müziği Besteleme" dersinin programdaki yerinin ve kapsamının artırılması, öz müziğiz alanında daha çok ve nitelikli ürün çıkmasını sağlayacaktır.

Kaynaklar

Akçalı, E., Vural, T., D., Yamaner, B. ve Çakar, Ö. (2019). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Müzik Ders Kitabı 6.* 1. Baskı, Devlet Kitapları, Ankara.

Akpınar, M. ve Karadaş, M. (2019). İlkokul Müzik Dersi Öğrenci Çalışma Kitaplarının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Olarak İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi (Denizli İli Merkezefendi İlçesi Örneği). *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, *11*(2), 169-188.

Aslan, E. (2010). Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Ders Kitapları. *Eğitim ve Bilim, 35*(158), 215-231.

Aydoğan, S. (2007). *Oynayarak Eğlenerek Müzik Dilini Öğreniyoruz.* Arkadaş Yayınevi, Ankara.

Aydoğan, S. ve İlik, A. A. (2014). *Blokflüt ile Müzik Eğitimi.* 33. Baskı, Arkadaş Yayınevi, Ankara.

Aytepe, Ç., Değer, A., Ç., Göncü, İ., Ö. ve Ateşyakan, B. (2012). *Çocuk Şarkıları Dağarcığı - 1.* 2. Baskı, Vize Yayıncılık, Ankara.

Bakar, E., Keleş, Ö., ve Çolakoğlu, M. (2009). Öğretmenlerin MEB 6. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Kitap Setleriyle İlgili Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 10*(1), 41-50.

Bayşu, N. (2018). *4+4+4 Sistemine Göre Ortaokullarda Müzik Dersinde Kullanılan Öğretmen El Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Eğitim Müziği Besteleme Teknikleri Bakımından İncelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Büyüköztürk, Ş., ÇAkmak, E., K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri.* 6. Baskı, Pegem Akademi, Ankara.

Coşkuner, İ. (1955). *İlk Öğretmen Okullarında Müzik II. devre 1. 2. 3. sınıflar.* Maarif Basımevi, İstanbul.

Creswell, J. W. (2013). Nitel Araştırma Yöntemleri - Beş Yaklaşıma Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni (M. Bütün ve S. B. Demir, Çev.) 3. Baskıdan Çeviri, Siyasal Kitabevi, Ankara.

Önder, C., G., Yıldız, E. (2017). İlkokul 4. Sınıf ve Ortaokul 5. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Gerçekleşme Durumuna İlişkin Ders Öğretmenlerinin Görüşleri (Çankırı İli Örneği). *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi, 3*(2), 98-113.

Çelik, M., Efendioğlu, Y., Özer, H. ve Özkan, İ. (2019). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Müzik Ders Kitabı 5.* 2. Baskı, Devlet Kitapları, Ankara.

Çevik, D., B. ve Güven, E. (2011). İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Okul Şarkılarına Piyanoda Eşlik Yapabilme Konusuna İlişkin Görüşleri Üzerine Bir Çalışma. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14*(25), 86-98.

Değer, A., Ç. (2012). *Çocuk Korolarının Eğitiminde Bir Yaklaşım Olarak Eğitsel Oyun Kullanımının Öğrencilerin Müziksel Erişi Düzeylerine Etkisi,* Doktora Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Göher, F. (2006). *Türk ve Batı Çocuk Şarkılarının Karşılaştırmalı Analizi.* Doktora Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Kalaycıoğlı, Ş., G. (2009). *Türkiye'deki İlköğretim Okullarında Müzik Eğitiminde Kullanılan Okul Şarkılarının, Eğitim Müziği Besteleme Teknikleri Bakımından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İnönü Üniversitesi, Malatya.

Piji, P. (2018). *Piyano Eşliğinin Eğitim Müziğindeki Önemi ve Müzik Öğretmenlerine Yönelik Piyano Eşlik Yöntemleri.* Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haliç Üniversitesi, İstanbul.

Sağer, T. (2002). *Cumhuriyetten Günümüze Okul Şarkıları Üzerine Bir İnceleme.* Doktora Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Say, A. (2019). *Müzik Üzerine.* 1. Baskı, Kor Kitap, İstanbul.

Say, G. (2013). *Beşikten Başlayan Müzik Eğitimi*. 1. Baskı, Cinius Yayınları, İstanbul

Sun, M. (1969). *Türkiye'nin Kültür - Müzik - Tiyatro Sorunları.* Ajans Türk Kültür Yayınları, Ankara.

Sun, M. ve Seyrek, H. (2002). *Okulöncesi Eğitimde Müzik.* 1. Baskı. Müzik Eserleri Yayınları, İzmir.

Sun, M. (2006). *Çocuklar ve Gençler İçin Şarkı Demeti 1960 - 2006.* 1. Baskı, Sun Yayınevi, Ankara.

Tanrıöğen, A. (ed.). (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri - Bölüm IV Metodoloji (110-130).* Bölüm Yazarı: Baki Şahin 3. Baskı, Anı Yayıncılık, Ankara.

Şimşek, P., R. ve Bilen, S. (2019). Çağdaş Türk Müziği Temalarından Okul Şarkısı Oluşturma. *International Journal of Human Sciences, 16*(2), 648 - 657.

Tarman, S. (2016). *Müzik Eğitiminin Temelleri.* 2. Baskı, Müzik Eğitimi Yayınları, Ankara.

Türkmen, E., F. (2019). *Müzik Eğitiminde Öğretim Yöntemleri.* 5. Baskı, Pegem Akademi, Ankara.

Uluçay, T. (2006). *İlköğretim İkinci Kademe Müzik Eğitimi Dersinde 2005 - 2006 Eğitim Öğretim Yılında Okutulan Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Müziksel Amaçlar Bakımından Analizi.* Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İnönü Üniversitesi, Malatya.

Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar - İlkeler - Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum.* Genişletilmiş 3. Baskı. Evrensel Müzikevi, Ankara.

Yıldırım, A.ve Şimşek, H. (2008*). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.* 7. Baskı, Tıpkı Basım. Seçkin Yayıncılık, Ankara.

ORCID

Çağla Serin Özparlak https://orcid.org/0000-0001-9951-2994

Ömer Bilgehan Sonsel https://orcid.org/0000-0001-5814-4363

Extended Summary

Analysis of The School Songs in Fifth and Sixth Grade Music Course Books

Introduction

According to their purpose and function, music education is handled under three main branches in our country. These are;

- General Music Education: This is the type of music education which has an inseparable place in human pedagogy and aims to enable the establishment of a common music culture in every stage of general education and allow all residents of the country to benefit from this common culture.
- Amateur Music Education: This is a music education for those who learn a branch of music voluntarily and have no expectations in return.
- Professional Music Education: This is the type of music education that is offered for talented individuals in an attempt to make music their profession and have them specialize in this field (Say, 2019, p.99-100).

Regardless of the field, general education is based on student, teacher, and curriculum. Together with the rapid evolution of the age, these curriculums fall behind their time and they are constantly updated. With these renovations, these programs are supported with the materials that are in compliance with today's technology, and are equipped in a way that can appeal to students. In formal education, course book is the most important source that a teacher can utilize in any class. Being a fundamental source of information, course books are one of the most frequently used materials in a class.

School songs are the biggest products of educational music in general music education. These songs have different purposes and characteristics in every stage of education. Besides certain values such as goodness, honesty, love, respect;school songs also focus on teaching national values, contribute to personal development and language improvement, and teach environmental knowledge with social rules in small age groups; while their purpose turns into the acquisition of musical behavior in older ages (Çevik and Güven, 2011, p.88; Göher, 2006, p.1).

Sun and Seyrek (2002, p.26-28) gathered songs under four main categories.

- Adapted songs
- Imitated songs
- Anonymous songs
- Turkish school songs

Regardless of the physical conditions a music teacher has in a class environment, it is possible for him/her to teach songs with no need of instrument and technology. Students who are educated at the most and least equipped schools in our country are equal in terms of song teaching and this equality is a huge opportunity to establish a national song repertoire.

Problem Statement

Purpose of this study is to analyze the school songs in fifth and sixth grade secondary education music course books that are set forth by the Ministry of National Education in terms of educational music, and to bring a perspective on the future studies of document analysis.

In the light of this purpose, problem statement of the study is identified as "How are the songs in secondary education music course books distributed in terms of educational music?". In line with this main problem, we sought answers for the following sub-problems.

- What are the types of school songs that are in fifth and sixth grade secondary education music course books?
- How are the school songs in fifth and sixth grade secondary education music course books distributed in terms of composer?
- What is the tonal/maqami status of the school songs in fifth and sixth grade secondary education music course books?
- What is the vocal range of the school songs in fifth and sixth grade secondary education music course books?
- What are the acquisitions available inthe school songs in fifth and sixth grade secondary education music course books?

Results and Suggestions

The study concluded that 40.38% of the songs in course books are in the form of imitation; which is followed by anonymous songs by 28.85% that include Turkish Folk Music and rhymes; 26.92% of them are in Turkish school song form, and 3.85% is in transposed song forms. When the course books are analyzed in terms of song types, it can be observed that the number of Turkish school songs are lower relative to other types. Although the number of songs produced in educational music increased after 1980s, this field is still not supported adequately in music lessons today. At this point, reinforcing the place and scope of "Educational Music Composition" offered in music teaching undergraduate programs will allow more qualified pieces to be produced in our authentic music.

- In the second sub-dimension of the study, the songs were analyzed in terms of composer distribution, where it was found that 28.85% of them were anonymous songs. The reason can be interpreted as the frequent references to Turkish Folk Music samples and rhymes. Since Turkish Folk Music samples and rhymes are public pieces and their sources are unknown, their compilers are specified in books instead of the composers. SalihAydoğan, on the other hand, was found to be the educational music composer who has the highest number of songs in the books.
- Analysis of the 52 songs in course books is of great importance in terms of selecting songs according to the age group. The study concluded that 10 of the songs were composed within c4-c5 and eight of them were within d4-d5 vocal ranges. There are three and less songs found within other ranges. However, the general analysis of songs' vocal ranges in books revealed that they are within a3-g5. A vocal range that is close to 2 octaves is rather objectionable for children in development age. Considering the children's health, the first thing to be learned by a music teacher who works with such children is the vocal range of the class. Selecting songs in accordance with students will help them sing the songs more enthusiastically, and maintain their health. Songs that are not vocally suitable for students are suggested to be transposed and made suitable for them.

- A total of 18 acquisitions were identified for the fifth sub-problem of the study. The acquisition of "creating repertoire for certain days and weeks", which was found to be higher in both grade levels, covers 20% of the total. Acquisition of performance terms, volume terms and the maqam recognition were available in both grades' acquisitions. Other acquisitions, on the other hand, were available only in one of the grade levels.